

Asia: VN/5468/2020-TEM-105

Kaupan toimialan tulevaisuusselonteko

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnot lukuun 1. Selonteon tausta, tarkoitus ja laatiminen

-

Lausunnot lukuun 2. Kaupan toimialan tilanne- ja muutoskuva

Wolt pitää valtioneuvoston valmistelemaa kaupan alan tulevaisuusselontekoa alan tulevaisuutta hyvin kuvaavana ja kiittää siitä, että siinä on huomioitu digitaalisten alustojen ja lähettipalveluiden kehittyminen ja kehityksen luomat mahdollisuudet kaupan alalle. Erityisesti kiitämme siitä, että selonteossa tunnistetaan eri kaupan alan toimijoiden yhteistyön merkitys. Näemme, että esimerkiksi kivijalkakaupan ja nopean toimituksen alustojen sekä lähettipalvelujen yhteistyön merkitys kaupan alalle on erittäin keskeinen ja yhteistyötä tekemällä pystymme luomaan uusia mahdollisuuksia kaikille osapuolille sekä kaupan asiakkaille.

Lausunnot lukuun 3. Kuluttajakäyttäytyminen ja asiakaslähtöisyys

Kaupan ala kehittyä tällä hetkellä voimakkaasti ja muutokset ovat nopeita. Yksi keskeisimmistä muutoksista on asiakaslähtöisyyden voimistuminen. Suhtaudumme Woltilla asiakaslähtöisyyden kasvuun erittäin positiivisesti ja uskomme, että nopeaan lähiitoimitukseen perustuvien digitaalisten alustojen ja lähettipalveluiden avulla asiakaslähtöisyyttä voidaan parantaa entisestään.

Ottamalla alustojen ja lähettipalveluiden kehittyminen ja niiden vaatimat muutokset huomioon sekä valtakunnallisessa päätöksenteossa että esimerkiksi kaupunkisuunnittelussa, voimme hyödyntää lähettipalveluiden luomia uusia mahdollisuuksia entistä paremmin. Kyse on pienistä muutoksista, joiden avulla lähettipalveluiden toimivuutta ja niiden luomia mahdollisuuksia voitaisiin nostaa merkittävästi. Yhteistä ymmärrystä ja tietoa näistä kehittämistarpeista voidaan lisätä alan yritysten ja viranomaisten vuoropuhelulla.

Siksi toivoisimme, että selonteossa otettaisiin vielä tämän hetken muotoilua tarkemmin huomioon se, että pienillä muutoksilla lähettipalveluiden käytettävyyttä voitaisiin parantaa nykyisestä merkittävästi. Lisäksi toivomme, että selonteossa todettaisiin, että lähettipalveluiden toimintaedellytyksiä parantava kehitystyö tehtäisiin tiiviissä yhteistyössä alan yritysten kanssa.

Lausunnot lukuun 4. Kaupan alan työllisyys, osaaminen ja koulutus

-

Lausunnot lukuun 5. Kauppa osana alueiden elinvoimaisuutta ja huoltovarmuutta

-

Lausunnot lukuun 6. Digitalisaatio kaupan alan uudistajana ja globaalikauppa

-

Lausunnot lukuun 7. Kestävä kauppa, ilmastonmuutos ja yritysvastuu

-

Lausunnot lukuun 8. Markkinoiden toimivuus ja kilpailullisuus sekä markkinoiden välinen sääntely

Tulevaisuusselonteossa käsitellään kattavasti alkoholisääntelyä sekä lääkkeiden vähittäisjakelua ja sen sääntelyä. Wolt kiittää siitä, että nämä aiheet on otettu selonteossa huomioon. Selonteossa kuvataan laajasti sääntelyn nykytilaa ja todetaan, että sääntelyä on syytä tarkastella osana kaupan alan kehittämistä. Toivoisimme, että selonteko ottaisi kantaa myös siihen, miten sääntelyä ja lainsäädäntöä tulisi kehittää tulevina vuosina.

Alkoholisääntelyn osalta toivoisimme, että tavoitteeksi otettaisiin Euroopan unionin jäsenmaiden enemmistöä vastaava sääntely esimerkiksi alkoholituotteiden kotiinkuljetuksen osalta. Alkoholien kotiinkuljetuksesta ja etämyynnistä on luotu lukuisia toimivia malleja useissa Euroopan maassa. Aktiivisella kehittämisotteella Suomi voisi omaksua parhaat käytännöt muista maista ja luoda toimivan ja turvallisen mallin omaan toimintaympäristöön. Turvallisuuden ja myynnin kontrolloinnin toteuttamiseksi on olemassa lukuisia teknisiä ratkaisuja ja käytännön toimintatapoja, joiden kehittäminen ja varmistaminen viranomaisten ja kaupan alan toimijoiden vuoropuhelussa olisi mahdollista.

Näemme, että erityisesti itsehoitolääkkeiden turvallista jakelua tulisi pyrkiä kehittämään aktiivisesti. Myös tällä saralla voisimme ottaa mallia muualla Euroopassa toimivista malleista. Uskomme, että itsehoitolääkkeet olisi syytä tuoda myyntiin myös apteekkien ulkopuolelle, jonka lisäksi myyntiä toimitusalojen kautta tulisi edesauttaa. Apteekkien perustamista ja omistamista koskevaa sääntelyä on tarve modernisoida ja vapauttaa. Uskomme vakaasti, että nämä muutokset voidaan tehdä turvallisuudesta tinkimättä ja kuluttajien sekä yhteiskunnan kokonaisuhyvinvointia merkittävästi lisäten.

On selvää, että kehitystyö sekä alkoholin että lääkkeiden sääntelyn osalta on tehtävä turvallisuus edellä. Siksi sääntelyn uudistaminen on tehtävä huolellisesti valmistellen. Myös Wolt on omalta osaltaan sitoutunut tähän huolellisuuteen ja osallistuu kehitystyöhön mielellään.

Lausunnot lukuun 9. Yhteenveto kehittämis ehdotuksista

-

1. Kansallinen kehittämistyö: luodaan uusia ja kehitetään voimassa olevia kansallisia järjestelmiä, toimintamalleja ja säännöksiä edistämään kaupan alan uudistumista sekä kasvukykyä (painopistealue 1)

-

2. Resursointi: vauhditetaan kaupan alan uudistumista, kasvua ja kansainvälistymistä TKI-panoksilla ja ohjelmatyöllä (painopistealue 2)

-

3. Kansainvälinen vaikuttamistyö: vaikutetaan kansainvälisesti EU-tasolla ja EU-alueen ulkopuolella kaupan alaa koskeviin sisältöihin/asioihin (painopistealue 3)

-

Kaupan alan visio vuonna 2032

-

Kaupan alan skenaariot vuonna 2032

-

10 a. Ekosysteemisesti uudistunut kansainvälisesti kilpailukykyinen kauppa -skenaario

-

10 b. Kilpailuhaitan kokenut kauppa -skenaario

-

10 c. Kilpailukyvyyn menettänyt kauppa -skenaario

-

11. Muut mahdolliset palautteet ja kommentit

-

Koski Olli
Wolt Enterprises Oy - Legal / Public Policy Team